

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Dr. Buday László halálának 100. évfordulója – statisztikai jellegű kutatómunka

A Csányi Alapítvány, a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), a Magyar Statisztikai Társaság (MST) és a Honismereti Szövetség (HSZ) közös prezentációkészítő (ppt) pályázatot hirdet dr.

Buday László pécsi születésű statisztikus, egyetemi tanár halálának 100. évfordulója alkalmából.

A pályázat célja:

A Csányi Alapítvány hagyományteremtő céllal kíván megemlékezni a hazánk fejlődését, valamint tudományos és kulturális gyarapodását kiemelkedő mértékben szolgáló elődeinkről.

Dr. Buday László Pécsen született 1873. október 27-én a Mátyás király utca 21. szám alatti ingatlanban, amely 2022-től a Csányi Alapítvány Pécsi Közösségi Házaként szolgál, tanulmányait is a városban kezdte. Joghallgató korában az *Ország-Világ* segédszerkesztője és a *Fővárosi Lapok* munkatársa volt. 1896-ban kezdte pályáját a Központi Statisztikai Hivatalban. 1914-ben annak igazgatója, 1920-tól haláláig a Királyi József Műegyetem statisztikai tanszékének vezetője. 1922-ben vezető szerepet játszott a Magyar Statisztikai Társaság megalapításában, és annak első elnökeként kezdeti működésében is. 1914-től az MTA levelező, 1924-től a Nemzetközi Statisztikai Intézet (ISI) rendes tagja. Népesedési, gazdaságstatisztikai és elméleti kérdésekkel is foglalkozott, hozzájárulva a Trianon utáni Magyarország gazdasági, statisztikai és tudományos fejlődéséhez.

A pályázattal dr. Buday László munkásságára emlékezünk, melynek keretében a lent részletezett témák egyikében egy 10–15 diából álló ppt-prezentációt, valamint az azt kísérő

1500–2000 karakteres szöveges elemzést, konklúziót (hivatkozásokkal és felhasznált irodalommal) várunk.

Pályázók köre:

Általános iskola felső tagozat 7–8. osztályos és középiskolás diákok (9–13. osztály).

Pályázati anyag beérkezésének határideje:

2025. szeptember 25. 23:59.

Pályázni az alábbi témakörök egyikének kidolgozásával lehet:

1. Népeség és demográfia

- „Miért fogy (vagy növekszik) a lakosság a településünkön?” (Népességváltozás, elvándorlás, születési és halálozási adatok elemzése.)
- „Hogyan hat a közösségünkre a fiatalok és idősök együttélése?” (Az idősök és fiatalok aránya, generációk közötti kapcsolatok, társadalmi hatások.)

2. Oktatás és iskolai élet

- „Hogyan változott a tanulói létszám az évek során, és mit jelent ez számunkra?” (Iskolai statisztikák elemzése, tanulói létszám változása, oktatási lehetőségek.)
- „Több diák – kevesebb figyelem? Az osztálylétszám hatása a tanulásra” (Kutatások, személyes tapasztalatok, érvek és ellenérvek.)

3. Egészségügyi és életmódbeli statisztikák

- „Mennyire sportos a településünk?” (Sportolási lehetőségek, fiatalok mozgási szokásai, egészségmegőrzés statisztikai alapokon.)
- „Hogyan változott az egészséges táplálkozás szerepe a fiatalok életében?” (Gyermekek táplálkozási szokásai, iskolai menzák hatása.)

4. Statisztika lakóhelyünkről (helyi, települési statisztikák)

- „Egy múzeum leletanyagainak elemzése, vagy egy honismereti egyesület adatainak elemzése, változása”
„Egyéb honismereti statisztika készítése lakókörnyezetünkből”

A pályázat benyújtásának módja:

A pályaműveket a palyazatok@csanyialapitvany.hu e-mail-címre várjuk. A pályázatokat a szervezők a szerzők anonimizálása után továbbítják a zsűritagoknak, így azok elbírálása kizárólag önálló értékük alapján történik.

Terjedelem és formai követelmények:

- **Prezentáció:** ppt-formátum, 10-15 szöveges diával, képekkel, grafikonokkal, ábrákkal, valamint forrásokkal ellátva
- **Kísérő elemzés:** Word-formátum (doc, docx), 12-es betűméret, Times New Roman betűtípus és normál sortáv, normál margótávolság (2,54 cm), forrásokkal ellátva, 1500-2000 karakter terjedelemben (szóközökkel együtt)
- A pályamunka tartalmazza a címet, forrásokat, a szerző nevét, e-mail-címét, évfolyamát és iskolája nevét

A pályázatból kizárható az a pályázó, aki:

- hiányos vagy a pályázat formai követelményeinek nem megfelelő pályázatot nyújt be;
- határidőn túl küldi el pályázatát;
- mesterséges intelligencia segítségével létrehozott dokumentumot nyújt be;
- plagizál;
- a pályázatban kiírt feltételeknek nem felel meg.

Pályázat értékelése:

A beérkező pályázatokat szakmai zsűri értékeli. A pályázatok elbírálását követően az első három helyezett az alábbi díjazásban részesül:

1. helyezett: 75.000 Ft
2. helyezett: 45.000 Ft
3. helyezett: 30.000 Ft

A helyezetteknek járó jutalmak mellett **különdíj** is elnyerhető:

- Honismereti Szövetség részéről 5 napos, ingyenes nyári honismereti tábor;
- KSH ajándécsomag.

A pályázat díjazottjait legkésőbb 2025. október 15-ig értesítjük. A díjazottak értesítése elektronikus úton történik.

A kéziratok megküldésével egyidejűleg a szerzőnek a **mellékelt nyilatkozatok aláírásával** és visszaküldésével nyilatkoznia kell egyrészt arról, hogy dolgozatát máshol nem publikálták és ilyen célzattal máshová nem is nyújtotta azt be, másrészt arról is, hogy hozzájárul személyes adatainak a publikációs eljárással összefüggő kezeléséhez.

A díjátadásra a 2025. október 31-én megrendezendő emlékkonferencián kerül sor a Magyar Nemzeti Múzeumban.

A pályázati felhívással kapcsolatban felmerülő szakmai kérdések esetén

Horváth Balázs, a KSH Könyvtár tudományos kutatója a horvath.balazs@kshkonyvtar.hu e-mail-címen vagy a +36-1-345-6949-es telefonszámon készséggel áll rendelkezésre.

Pályázattal kapcsolatos további információk:

Gál András, mentor, Csányi Alapítvány

Mobil: +36-70-422-8810

E-mail: gal.andras@csanyialapitvany.hu

Várjuk a sikeres pályamunkákat! Jó kutatást kívánunk!

Budapest, 2025.04.15.

Dr. Kincses Áron s.k.
elnök,
Központi Statisztikai
Hivatal

Debreczeni-Droppán
Béla s.k.
elnök,
Honismereti
Szövetség

Dr. Vukovich
Gabriella s.k.
elnök,
Magyar Statisztikai
Társaság

Csányi Erika s.k.
a Kuratórium elnöke,
Csányi Alapítvány

Melléklet: Forrásjegyzék – segédlet a használható statisztikákról

Forrásjegyzék

1. A Központi Statisztikai Hivatal honlapján található adatforrások

- a. **STADAT-táblák.** Statisztikusok által összeállított tematikus táblázatok, amelyek alapvetően országos és területi (megyei, régiós) adatokat tartalmaznak a 19. századtól napjainkig, sok esetben hosszú idősoros bontásban is. A táblák nem szerkeszthetők. [Összefoglaló táblák \(STADAT\) – Központi Statisztikai Hivatal](#)
- b. **Tájékoztatási adatbázis.** Elsősorban a 21. századi Magyarországra vonatkozó adatokat tartalmaz a STADAT-hoz hasonló tematikus elrendezésben, kiegészítve a 20. század végét felölelő archív anyaggal. A felhasználó szabadon szerkesztheti, megjelenítheti az általa kívánt adatokat (a rendelkezésre álló adatkörök és mutatók erejéig). [KSH Statinfo v40 | Témakör választó](#)
  - i. **Települési, járási statisztika.** A településstatisztikai kutatások nélkülözhetetlen eleme. 2000 utáni részletes települési adatokat tartalmaz. [KSH Statinfo v40 | Témakör választó](#)
- c. **Népszámlálási adatbázis.** Az utóbbi három népszámlálás (2001, 2011, 2022) adatait foglalja magába. A felhasználó szabadon szerkesztheti, megjelenítheti az általa kívánt adatokat (a rendelkezésre álló adatkörök és mutatók erejéig). [Népszámlálási adatbázis – Központi Statisztikai Hivatal](#)
- d. **Népszámlálások 2000 után.** Erről az oldalról elérhetők a 2000 utáni adatgyűjtések kötetei. Ezek között a felhasználó megtalálja a kis népszámlálások (mikrocenzusok) adatait is. [Népszámlálások – Központi Statisztikai Hivatal](#)
- e. **Agrárcenzusok 2000 után.** Itt megtalálhatók a teljes körű általános mezőgazdasági összeírások, valamint az egyes gazdaság szerkezeti összeírások adatai. [Agrárcenzusok - Agrárcenzus 2020 – Központi Statisztikai Hivatal](#)
- f. **Hosszú idősoros mezőgazdasági adatok.** [Agrárcenzusok - Hosszú idősorok - Táblázatok – Központi Statisztikai Hivatal](#)
- g. **Helységnévtár.** [Magyarország helységnévtára](#)
- h. **KSH Kiadványtár.** [Kiadványtár - Központi Statisztikai Hivatal](#)
- i. **A KSH folyóiratai.** [Folyóiratok – Központi Statisztikai Hivatal](#)
  - i. Statisztikai Szemle
  - ii. Területi Statisztika
  - iii. Demográfia (NKI)

2. A Központi Statisztikai Hivatal adattárai, évkönyvei, periodikái és egyéb összefoglaló, elemző kiadványai; különös tekintettel:

- a. [Magyar Statisztikai Évkönyv](#)
- b. [Hivatalos Statistikai Közlemények](#)
- c. [Magyar Statisztikai Közlemények – Új Sorozat](#)
- d. [Magyar Statisztikai Közlemények – Új Folyam](#)
- e. [NÉDA](#) (Népszámlálási Digitális Adattár). Az 1784 és 1990 közötti magyarországi népszámlálások digitalizált kötetei.
- f. Az agrárösszeírások kötetei (1895., 1935). [A Magyar Statisztikai Közlemények Új Sorozat és a Magyar Statisztikai Közlemények Új Folyam kötetei között.]
- g. A felsorolt kötetek a KSH Könyvtárban elérhetők.

3. A Budapest Székesfővárosi Statisztikai Hivatal kiadványai

- a. Budapest Székesfőváros Statisztikai Hivatalának évkönyve
- b. Budapest Székesfőváros Statisztikai Hivatalának közleményei
- c. A sorozatok a KSH Könyvtárban elérhetők.

4. Online fellelhető kulturális adatok

<https://lexikon.uni-nke.hu/szocikk/teruleti-statisztika/>

<https://muzeumstat.hu/hu>

<https://kultstat.oszk.hu/#/home>

<https://mnm.hu/hu/kozerdeku-adatok/211-statisztika-teljesitmeny>

<https://mokk.skansen.hu/20200315magyarorszag-muzeumok-konyvtarak-es-kozmuevelodesi-intezmenyek-reprezentativ-felmerese>